

Łomża, dnia 24 lutego 2023 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych /tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 570 / oraz art. 138 § 2 w związku z art. 127 § 2 i art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm., dalej k.p.a.) Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łomży w składzie orzekającym :

przewodniczący - Anna Sadowska
członkowie : - Mirosław Kazimierz Anaszko(spr.)
- Marta Fabiszewska

po rozpatrzeniu na posiedzeniu w dniu 24 lutego 2023 r. odwołania Agnieszki i Tadeusza Brzozowskich od decyzji Wójta Gminy Nowe Piekuty z dnia 25 stycznia 2023 r., znak: IK.6220.2.1.2022 stwierdzającej brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie obory uwięziowej bezściółowej z wewnętrznym zbiornikiem na gnojowicę o poj. 648,50m³ oraz budowie szczelnego zbiornika na nieczystości ciekłe o poj. 9,90 m³ na działkach oznaczonych nr geod. 202/1 i 202/2 położonych w miejscowości Łopienie Szelągi Gmina Nowe Piekuty,

***uchyla zaskarżoną decyzję w całości i przekazuje sprawę do ponownego
rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.***

Uzasadnienie

Decyzją z 8 lipca 2022 r., nr SKO.412/23/2022 Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łomży (dalej jako: „Kolegium” lub „SKO”), na podstawie art. 138 § 2 k.p.a., po rozpatrzeniu odwołania Agnieszki i Tadeusza Brzozowskich, uchyliło w całości wydaną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach Wójta Gminy Nowe Piekuty z dnia 7 czerwca 2022 r., nr IK.6220.2.2022 i przekazało sprawę organowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia. Uzasadniając podjęte rozstrzygnięcie wskazano na brak przeprowadzenia postępowania wyjaśniająco-dowodowego w wystarczającym zakresie. Przedłożona przez inwestora Karta Informacyjna Przedsięwzięcia (dalej „KIP”) nie była kompletna i nie spełniała wymogów art. 62a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, dalej: ustawa środowiskowa lub u.o.o.ś.). Ponadto organ I instancji nie zweryfikował opinii organów uzgadniających i bez żadnej ich analizy i oceny, uwzględnił je w rozstrzygnięciu. Nie ustalił także kręgu stron w prowadzonym postępowaniu.

W toku ponownie prowadzonego postępowania organ I instancji częściowo uzupełnił KIP, a następnie ponownie wystąpił do organów uzgadniających w zakresie dokonania oceny o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na budowie obory uwięziowej bezściółowej z wewnętrznym zbiornikiem na gnojowicę o poj. 648,50m³ oraz budowie szczelnego zbiornika na nieczystości ciekłe o poj. 9,90 m³ na działkach oznaczonych nr geod. 202/1 i 202/2 położonych w miejscowości Łopienie Szelągi, uzyskując:

- opinię z 30 września 2022 r. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, zwanego dalej „RDOŚ”, stwierdzającą brak przesłanek, które uzasadniałyby konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- opinię nr 52/NZ/2022 Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wysokiem Mazowieckiem, zwanego dalej „PPIS”, z dnia 4 października 2022 r., w której wskazuje brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko;
- opinię z dnia 23 listopada 2023 r. Dyrektora Zarządu Zlewni w Sokołowie Podlaskim Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, zwanego dalej „DZZ”), w której uznał, że przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie jest wymagane.

Decyzją z dnia 25 stycznia 2023 r., znak: IK.6220.2.1.2022 Wójt stwierdził brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie obory uwięziowej bezściółkowej z wewnętrznym zbiornikiem na gnojowicę o poj. 648,50m³ oraz budowie szczelnego zbiornika na nieczystości ciekłe o poj. 9,90 m³ na działkach oznaczonych nr geod. 202/1 i 202/2 położonych w miejscowości Łopienie Szelągi Gmina Nowe Piekuty. W jej sentencji wskazał m.in.:

- zwierzęta w nowo wybudowanej oborze utrzymywać w systemie bezściółkowym;
- po zakończeniu cyklu produkcyjnego nawozy naturalne (gnojowica) pochodzące z gospodarstwa należy wykorzystywać na odpowiedniej powierzchni gruntów Inwestora, w sposób wskazany w przepisach szczegółowych.

Natomiast w wymaganiach dotyczących ochrony środowiska koniecznych do uwzględnienia w projekcie budowlanym zobowiązano do wyposażenia budynku obory w system wentylacji grawitacyjnej, bądź –nie przewidziany przez Inwestorów i nie analizowany przez organy współdziałające- system wentylatorów mechanicznych.

Z uzasadnienia decyzji organu I instancji wynika, że w dniu 13 stycznia 2023r. Inwestorzy złożyli wniosek o zmianę numerów działek na terenie których będzie realizowana inwestycja. Do wniosku dołączyli wykaz zmian danych ewidencyjnych oraz mapę połączenia i podziału nieruchomości rolnej wpisane do ewidencji materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Z powyższych dokumentów wynika iż dotychczasowe działki nr 61 i 62 o łącznej powierzchni 0,7340 ha zostały połączone w działkę nr 202 o pow. 0,7340 ha. Następnie działka nr 202 została podzielona na działkę nr 202/1 i 202/2 których łączna powierzchnia wynosi 0,7340 ha. Zatem teren inwestycji nie uległ zmianie, zmienione zostały jedynie numery działek.

Z uzasadnienia decyzji organu I instancji wynika również, że przyjęte przez Inwestorów założenia dotyczące powierzchni przeznaczonej pod stanowiska dla zwierząt, planowanego budynku inwentarskiego, liczby i rodzaju utrzymywanych w nich zwierząt były podstawą analizy oddziaływania na środowisko i znalazły odzwierciedlenie w warunkach wskazanych w niniejszej decyzji. Nadto posiadanie przez Inwestorów 21,5 ha użytków rolnych umożliwia zapewnienie dawki nie większej niż 170 kg azotu w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych.

Wójt Gminy Nowe Piekuty na podstawie wniosku, karty informacyjnej przedsięwzięcia, uzupełnień złożonych przez Inwestora, po uwzględnieniu stanowisk organów opiniujących oraz dokładnej analizie przesłanek, wynikających z art. 63 ust. 1 pkt 1-3 ustawy środowiskowej stwierdził brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia.

Z decyzją tą nie zgodzili się Agnieszka i Tadeusz Brzozowscy (dalej odwołujący), którzy za pośrednictwem organu I instancji złożyli odwołanie skierowane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łomży. W ocenie odwołujących zaskarżona decyzja wydana została z naruszeniem:

I. Przepisów prawa materialnego mogących mieć istotny wpływ na wynik sprawy zakończonej wydaniem zaskarżonej decyzji, tj.:

- 1) art. 81 ust. 3 u.o.o.s. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że w sprawie nie zachodzą przesłanki uzasadniające odmowę zgody na realizację przedsięwzięcia, podczas gdy przy prawidłowym zastosowaniu w/w przepisów uznać należało, że zasadnym jest odmówienie zgody na realizację przedsięwzięcia, co miało istotny wpływ na wynik postępowania;

- 2) art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.) - zwanej dalej p.o.ś, poprzez jego niezastosowanie i wydanie zgody na realizację przedsięwzięcia, pomimo że oddziaływanie na środowisko planowanego przedsięwzięcia może być negatywne i przynieść ujemne skutki dla ekosystemu;
 - 3) art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 3 pkt 50 p.o.ś. poprzez ich niezastosowanie i naruszenie zasady zrównoważonego rozwoju, podczas gdy ich zastosowanie winno prowadzić do odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia z uwagi na konieczność zastosowanie w niniejszej sprawie zasady zrównoważonego rozwoju;
 - 4) art. 80 ust. 1 pkt 3u. o.o.ś. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że wynik postępowania z udziałem społeczeństwa uzasadnia wydanie zgody na realizację przedsięwzięcia, podczas gdy prawidłowa jego wykładnia winna prowadzić do wniosku, że w przedmiotowej sprawie należało odmówić wydania takiej zgody;
- II. Naruszeniem przepisów postępowania mogących mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:
- 1) art. 6, 7, 8 § 1, 77 § 1, 80 i 107 § 3 k.p.a. poprzez brak wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia materiału dowodowego sprawy oraz dokonanie nieprawidłowej oceny materiału dowodowego, co w konsekwencji doprowadziło do wydania nieprawidłowego rozstrzygnięcia, przede wszystkim w postaci uznania, że w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki do wydania zgody na realizację przedsięwzięcia, podczas gdy pełne wyjaśnienie wszystkich faktów oraz swobodna, a nie dowolna ocena materiału dowodowego mogłyby prowadzić do innych wniosków decydujących o kształcie wydanego rozstrzygnięcia;
 - 2) art. 84 k.p.a. poprzez nieprzeprowadzenie odrębnego dowodu z opinii biegłych w związku z pojawiającymi się licznymi wątpliwościami m. in. co do wpływu zamierzonego przedsięwzięcia na środowisko.

W związku z powyższym, wniesli o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łomży, po dokonaniu wszechstronnej i całościowej analizy oraz oceny zebranego przez organ I instancji materiału dowodowego, zważyło co następuje:

Materialnoprawną podstawą wydania zaskarżonej decyzji stanowiły przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, dalej rozporządzenie RM). Przepisy w przywołanych aktach prawnych, a dotyczące ocen środowiskowych, mają na celu weryfikację oddziaływania inwestycji kwalifikowanych, a więc takich, które powodują albo mogą powodować potencjalne niebezpieczeństwo dla środowiska. Dlatego postępowanie w sprawie uwarunkowań środowiskowych planowanego dopiero przedsięwzięcia, sprowadzające się do ustalenia, czy inwestycja w kształcie opisanym przez inwestora we wniosku zagraża środowisku oraz, czy spełnia wymagania i parametry w zakresie ochrony środowiska, przeprowadza się przed wydaniem decyzji zezwalającej na inwestycję (art. 72 ust. 1 u.o.o.ś).

Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określone zostały w rozporządzeniu RM. Zgodnie z tym rozporządzeniem przedmiotową inwestycję zalicza się do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, gdyż planowana inwestycja mieści się w dyspozycji § 3 ust. 1 pkt. 104 lit. a tego rozporządzenia, obejmującej chów lub hodowlą zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP i mniejszej niż 210 DJP – jeżeli ta działalność będzie prowadzona w odległości mniejszej niż 210 m m.in. od terenów mieszkaniowych, rolnych zabudowanych zajętych pod budynki mieszkalne, innych zabudowanych. Powyższe kryteria pozwalają zakwalifikować planowane przedsięwzięcie do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, a okoliczność ta nie była

kwestionowana przez żadną ze stron. Nie oznacza to jednak, że pociąga to za sobą konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. O tym, czy taka ocena ma być sporządzona decyduje organ I instancji na podstawie okoliczności i dowodów przeprowadzonych w postępowaniu. Zgodnie z art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.o.ś. przeprowadzenia oceny wymaga realizacja planowanego przedsięwzięcia jeżeli obowiązek taki został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1. W niniejszej sprawie Wójt nie stwierdził takiego obowiązku. Wydając rozstrzygnięcie w sprawie organ I instancji oparł je na karcie informacyjnej przedsięwzięcia i opiniach organów współdziałających, które wyraziły opinię, że nie zachodzi konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Przeprowadzając weryfikację tych dokumentów SKO w dalszym ciągu nie uznaje je za prawidłowe i dające podstawę do wydania decyzji o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Naczelną zasadą postępowania administracyjnego jest wyrażona w art. 7 k.p.a. zasada prawdy obiektywnej, z której wynika obowiązek organu administracji publicznej wyczerpującego zbadania wszystkich okoliczności faktycznych dla prawidłowego ustalenia stanu faktycznego sprawy, co jest niezbędnym elementem właściwego zastosowania normy prawa materialnego. Realizację tej zasady zapewniają przede wszystkim przepisy regulujące postępowanie dowodowe. Zgodnie z art. 77 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać materiał dowodowy, a więc podjąć ciąg czynności procesowych mających na celu zebranie całego materiału dowodowego i następnie go rozpatrzeć.

W decyzji kasacyjnej SKO z 8 lipca 2022 r., nr SK0.412/23/2022 SKO, punkt po punkcie, wskazało jakie braki zawiera KIP, w tym potrzebę ustalenia jaka będzie maksymalna obsada inwentarza w planowanej oborze, przy zachowaniu dobrostanu. Wynika to z rozporządzenia RM, wg którego przy obliczaniu DJP dla danej inwestycji nie jest istotna obsada deklarowana przez inwestora, gdyż należy uwzględniać maksymalną możliwą obsadę inwentarza. Konieczne jest obliczenie, w oparciu o wielkość budowanego obiektu i zapewnieniu dobrostanu dla poszczególnych grup zwierząt, ile maksymalnie (DJP) zwierząt może on pomieścić.

W toku ponownie prowadzonego postępowania organ I instancji, uwzględniając zawarte w decyzji kasacyjnej SKO z 8 lipca 2022 r., nr SK0.412/23/2022 stanowisko co do konieczności weryfikacji materiału dowodowego (wobec niekompletności KIP), pismem z 14 lipca 2022 r. wezwał Inwestora do wyjaśnień w zakresie wyszczególnionych m.in. w pkt 2a-2j kwestii- i na tym poprzestał. W odpowiedzi na wezwanie (pismo z 16 maja 2022 r.) Inwestor przedłożył uzupełnioną KIP oraz mapę ewidencyjną.

Z uzupełnionej KIP wynika m.in., że:

- planowana obsada bydła z uwzględnieniem przelotowości wyniesie 49,65 DJP. Skoro zaledwie 16 cieląt będzie pochodziło z urodzenia, to wyjaśnienia wymaga co jest powodem ok. 50% jałowienia krów;
- bydło będzie utrzymywane w systemie uwięziowym, bezściółowym, w dwóch rzędach (po 35 szt. w każdym z nich) po obu stronach korytarza paszowego, na stanowiskach o wymiarach 120x70 cm. Tymczasem zgodnie z § 15 ust.1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz.U. 2010 nr 56 poz. 344, ze zm.) cielęta do 6 miesięcy utrzymuje się w kojcu. Cielęta nigdy nie mogą być trzymane na uwięzi. Natomiast zgodnie z § 11 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz.U. z 2010 r., nr 116, poz. 778) wymiary stanowiska powinny wynosić w przypadku utrzymywania bydła na uwięzi:

1) krów i jałówek powyżej 7. miesiąca ciąży:

- a) długość – co najmniej 1,6 m,
- b) szerokość – co najmniej 1,1 m;

2) jałówek powyżej 6 miesiąca życia, jednak nie dłużej niż do 7. miesiąca ciąży:

- a) długość – co najmniej 1,5 m,

b) szerokość – co najmniej 1 m;

W tym miejscu zwrócić należy uwagę, że § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia RM wyraźnie stanowi, że za liczbę DJP przyjmuje się **maksymalną możliwą obsadę inwentarza**. Biorąc powyższe pod uwagę organ I instancji rozpatrując niniejszą sprawę zobowiązany był do przeanalizowania, lecz tego nie uczynił, rozwiązań projektowych i obliczenia liczby dużych jednostek przeliczeniowych w oparciu o maksymalną obsadę inwentarza planowanej obory. Jak wynika z rzutu przyziemia analizowany budynek inwentarski składać się będzie z jednego korytarza paszowego, dwóch korytarzy komunikacyjnych, dwóch kanałów gnojowych i dwóch rzędów stanowisk uwięziowych dla bydła. Ponadto w ramach budynku zaprojektowano pomieszczenie socjalne, chłodnię mleka, prysznic i WC. Z rzutu parteru, w którym zaznaczono 70 szt. stanowisk o wymiary: długość 170 cm, szerokość 110 cm. wynika, że deklarowana przez Inwestora wielkość obsady (50DJP) różni się od maksymalnej możliwej obsady inwentarza w projektowanej oborze. Przedstawione jednakowe wymiary wszystkich stanowisk mogą wskazywać na planowaną budowę obory dla 70 krów mlecznych (70 DJP), gdyż trudno sobie wyobrazić aby w systemie rusztowym na stanowiskach o wymiarach niezbędnych dla krowy (110x160cm)- planowane (110x70cm), utrzymywano na uwięzi cielęta lub jałówki pow. 6 miesięcy, dla których parametry stanowisk są znacznie mniejsze. W związku z powyższym nie można zaakceptować takiej wykładni przepisów ustawy środowiskowej i rozporządzenia RM, z której wynikałoby, że liczbę DJP będzie obliczać się na podstawie oświadczenia projektanta lub Inwestora. Byłoby to nie tylko sprzeczne z powołanym już § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia, ale także otwierałoby możliwość do obchodzenia przepisów ustawy środowiskowej i rozporządzenia RM i w konsekwencji niweczyłoby cały sens postępowania dotyczącego oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Wyliczenia dotyczące dużych jednostek przeliczeniowych przedstawione przez Inwestora nie mogły być wiążące dla Wójta w toku postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. To Wójt powinien samodzielnie, w oparciu o wielkość budowanego obiektu, określić ile maksymalnie zwierząt może on pomieścić (por. wyrok NSA z dnia 4 lipca 2017 r., sygn. akt II OSK 95/17).

- w wyniku chowu bydła powstanie 1250 m^3 ($50\text{DJP} \times 25\text{m}^3/\text{rok}$) gnojowicy, zawierającej 5000 kg azotu ($1250\text{m}^3 \times 4\text{kgN}/\text{m}^3$). Inwestor jest właścicielem gruntów rolnych położonych w gminie Nowe Piekuty, o łącznej powierzchni: 21,50 ha. To oznacza, że na 21,5ha można spożytkować maksymalnie 3655kg azotu ($21,5 \text{ ha} \times 170 \text{ kgN}/\text{ha}$). Nadwyżka na wozu (1345 kgN) w postaci gnojowicy, której nie można wykorzystać na gospodarstwie inwestora ze względu na przekroczenie minimalnej dawki azotu będzie przekazywana innemu rolnikowi na podstawie zawartej umowy.

Analizując decyzję Wójta, Kolegium zauważyło, że nie zawarto w rozstrzygnięciu zobowiązania Inwestorów do zawarcia umowy. Zdaniem SKO kwestia ta jest istotna, gdyż w świetle art. 82 ust. 1 pkt 2 lit. b u.o.o.ś. w decyzji należy zobowiązywać inwestora do podejmowania działań, które służyć mają zapobieganiu, ograniczaniu oraz monitorowaniu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Wymóg posiadania stosownej umowy na wywóz nawozu ma w istocie zapobiegać przekraczaniu dozwolonej dawki azotowej, a więc chronić przed negatywnym oddziaływaniem planowanej inwestycji na środowisko. Dlatego, w ocenie Kolegium, omawiany wymóg zawarcia stosownej umowy powinien stanowić istotny element decyzji, przesądzający o możliwości dopuszczenia planowanej inwestycji. Jest to również istotne z uwagi, że w trakcie prowadzonego postępowania autorzy KIP, dokonując w niej zmian, przeprowadzonych nie wiadomo kiedy (brak daty jej sporządzenia), nie uwzględnili uzupełnień przesłanych w odpowiedzi na wezwanie Wójta z dnia 14 lipca 2022r. wraz z wyliczeniem planowanej obsady i rzutem przyziemia. Ponadto w „nowym” opracowaniu nie wskazują już, że w planowanej oborze powstanie 1250 m^3 gnojowicy o zawartości 5000 kgN, lecz tylko 3613,50 kg N, którą w całości można wykorzystać do nawożenia własnych pól: $3613,50 \text{ kg N} / 21,50 \text{ ha UR} = 168,07 \text{ kg N}/\text{ha}$ przy dopuszczalnej $170 \text{ kg N}/\text{ha}$. Przemilczają- co z pozostałością 1386,50 kg N.

W związku z powyższym, w ocenie Kolegium, Inwestor nie udzielił wyczerpującej odpowiedzi, która następnie nie została przeanalizowana i uwzględniona w uzasadnieniu podjętej decyzji w przedmiocie środowiskowych uwarunkowań. Tym samym obecnie brak podstaw prawnych by uznać, że złożona przez inwestora dokumentacja (KIP) była pełna. Natomiast organ I instancji w dalszym ciągu nie dokonał żadnej oceny omawianego dokumentu, mimo iż miał

obowiązek. Zaniechanie przez Wójta dokonania własnych ustaleń co do obsady inwentarza w przeliczeniu na DJP z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia RM miało w rozpoznawanej sprawie istotne znaczenie, gdyż bez tych ustaleń nie można z całą stanowczością stwierdzić, że nie było podstaw do przeprowadzenia postępowania w przedmiocie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, jak również ograniczyło możliwość ustosunkowania się do zarzutów zawartych w odwołaniu. Poprzestając wyłącznie na wyliczeniu wskaźnika DJP zawartym we wniosku Inwestora i nie prowadząc żadnego postępowania w celu ustalenia tego wskaźnika organ I instancji naruszył art. 7 k.p.a., zgodnie z którym w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Uchybienie to doprowadziło z kolei do naruszenia art. 77 § 1 k.p.a., w świetle którego organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy, oraz art. 80 k.p.a., w myśl którego organ administracji publicznej ocenia na podstawie całokształtu materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona.

W decyzji kasacyjnej z 8 lipca 2022 r. Kolegium zobowiązał Wójta, w ponownie przeprowadzonym postępowaniu, nie tylko do usunięcia braków wskazanych przez Kolegium lecz także do wyjaśnienia m.in. na jakiej podstawie wprowadził w zaskarżonej decyzji wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym budynek obory wyposażać w system wentylacji grawitacyjnej, bądź **system wentylatorów mechanicznych**. Zobowiązanie to, nie przewidziane we wniosku, KIP i nie analizowane przez organy uzgadniające, nie dość, że nie zostało wyjaśnione, to nadal zostało powtórzone w zaskarżonej decyzji. Organ I instancji nie zwrócił uwagi, że obowiązująca treść art. 63 ust. 1 ustawy środowiskowej zawiera wymóg badania rodzaju i charakterystyki przedsięwzięcia z uwzględnieniem m.in. zagrożenia dla zdrowia ludzi, w tym wynikającego z emisji. W tym kontekście wskazać należy, że w sytuacji lokalizacji planowanej obory w odległości ok. 20 m od istniejącego budynku mieszkalnego na działce sąsiedniej nadal zachodzi konieczność zbadania „zagrożenia dla zdrowia ludzi, w tym wynikającego z emisji”. Z treści KIP nie wynika by zbadano oddziaływania tej inwestycji na ludzi. Wskazać należy, że wariant „zerowy” polegający na niepodejmowaniu przedsięwzięcia nie jest wariantem przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5 u.o.o.ś. Nadto, zgodnie z treścią art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. b u.o.o.ś. rozważając czy zachodzi obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko Wójt zobowiązany jest uwzględnić powiązania z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowanie się oddziaływań przedsięwzięć realizowanych i zrealizowanych, dla których została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem.

Kolegium nie przesądza o rozstrzygnięciu, jakie winno zapaść w rozpoznawanej sprawie, ale wskazuje, że powyższe uchybienia miały istotny wpływ na wynik postępowania, co przemawiało za wyeliminowaniem zaskarżonej decyzji z obrotu prawnego.

W zaistniałej sytuacji Kolegium uznało, że odpowiedzią na zarzuty odwołujących może być fragment treści wyroku NSA z dnia 14 lipca 2020 r. (**II OSK 875/20**) -Dokumentowi temu (KIP-dopisek SKO) przysługuje szczególna wartość dowodowa, która wynika z kompleksowego charakteru analizy planowanego do realizacji przedsięwzięcia. Podważenie jego ustaleń mogłoby nastąpić jedynie, co do zasady, poprzez przedstawienie nowej analizy uwarunkowań środowiskowych (sporządzonej przez specjalistów dysponujących równie fachową wiedzą jak autorzy karty informacyjnej przedsięwzięcia), z której wynikałyby wnioski pozostające w sprzeczności do tych zawartych w karcie informacyjnej przedsięwzięcia. Weryfikacja wiarygodności i mocy dowodowej powyższego dokumentu wymaga zatem przeprowadzenia co najmniej porównywalnych pod względem fachowości specjalistycznej analizy dowodów (np. dowodu z ekspertyzy specjalistycznej, która w sposób udokumentowany wykazywałaby m.in. wady lub błędne założenia lub ustalenia karty informacyjnej przedsięwzięcia). Jeżeli więc strony

postępowania - niezależnie od weryfikacji i ocen organów orzekających w sprawie - zmierzają do podważenia wiarygodności lub mocy dowodowej karty informacyjnej w zakresie podstawowych informacji o planowanym przedsięwzięciu, to ich obowiązkiem jest zaoferowanie odpowiednich dowodów, które zmierzają do podważenia konkretnych i istotnych elementów treściowych karty informacyjnej, o których mowa w art. 62a ust. 1 u.o.o.ś. Nie można zatem uznać za skuteczne zarzutów strony skarżącej wobec ustaleń organów co do oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dokonanych na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, w sytuacji gdy strona ta nie zaoferowała żadnych konkretnych dowodów wskazujących na wadliwość tychże ustaleń i treści karty informacyjnej przedsięwzięcia.

Nadto, nie zasługuje także na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 81 ust. 3 u.o.o.ś, który wskazuje - jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie to wpływa negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację tego przedsięwzięcia, o ile nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 tej ustawy. Tymczasem odwołujący nie zwrócili uwagi, że w przedmiotowej sprawie stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia.

Treść zasady przeczności - art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska - określają dwa pojęcia: ryzyko i niepewność, które dotyczą mogącego wystąpić znaczącego oddziaływania na środowisko, które nie jest jeszcze w pełni rozpoznane. Zasada przeczności powinna być stosowana przy kwalifikacji przedsięwzięć, których realizacja oparta jest na parametrach niepewnych pod względem ich wystąpienia, co nie ma miejsca w rozpatrywanej sprawie. Odwołujący ową zasadę sprowadzają do kwestii niedopuszczalności inwestycji. Tymczasem zasada przeczności nie upoważnia do wydania decyzji odmawiających ustalenia uwarunkowań środowiskowych zgody na realizację przedsięwzięcia, a nakazuje jedynie przyjąć, że w razie wątpliwości należy dane przedsięwzięcie traktować jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko i poddać stosownej procedurze badania spodziewanego oddziaływania.

Jako niezasadny należy uznać również zarzut naruszenia art. 3 pkt 50 p.o.ś., gdyż zasada zrównoważonego rozwoju odnosi się do zachowania równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, służy ochronie nieodnawialnych zasobów przyrody, które należy chronić dla współczesnego i przyszłych pokoleń.

Nie można również podzielić zarzutu naruszenia art. 80 ust. 1 pkt 3 u.o.o.ś. poprzez jego błędną wykładnię. Jak stanowi art. 80 ust. 1 ustawy środowiskowej: jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę: wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1 ustawy środowiskowej (1), ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (2), wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa (3) i wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone (4). Skoro nie była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, to w prowadzonym postępowaniu nie było udziału społeczeństwa. Należy mieć również na uwadze, że w wypadku gdy była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, sprzeciw społeczny i strony postępowania nie mogą blokować wydania ani decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, ani postanowienia stwierdzającego obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w sytuacji, gdy spełnione są warunki do wydania takich rozstrzygnięć. Wymóg wzięcia pod uwagę przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wyników postępowania z udziałem społeczeństwa nie oznacza, że sam sprzeciw społeczności lokalnej w stosunku do inwestycji może być podstawą do wydania decyzji odmownej. Bezspornie, protesty społeczne kierowane przeciwko inwestycji należy dogłębnie ocenić, by poznać ich powód, jednak wystąpienie protestów nie powoduje automatycznie, że organ powinien uzyskać społeczną akceptację przedsięwzięcia.

Nie są również uzasadnione podniesione w odwołaniu zarzuty wskazujące na naruszenie art. 84 k.p.a. poprzez nieprzeprowadzenie odrębnego dowodu z opinii biegłych w związku z pojawiającymi się licznymi wątpliwościami m. in. co do wpływu zamierzonego przedsięwzięcia na

środowisko. Przywołany przepis wskazuje, że Wójt może, lecz nie musi, zwrócić się do biegłego o wydanie opinii. To odwołujący, zgodnie z przywołanym wyżej wyrokiem NSA z dnia 14 lipca 2020 r. powinni przedstawić konkretne dowody w tym zakresie.

W związku z powyższymi ustaleniami Kolegium stwierdza, że organ I instancji, bez wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy, przedwcześnie uznał brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

Rozpatrując ponownie sprawę, Wójt powinien poprawnie wyliczyć maksymalną możliwą obsadę inwentarza dla planowanej inwestycji, dokonując przy tym właściwej wykładni przepisów rozporządzenia RM. Dopiero po dokonaniu tego zabiegu, sporządzeniu KIP zgodnie z dokonanymi ustaleniami, wymogami ustawowymi i uwagami SKO, Wójt powinien ponownie rozważyć, czy istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wnioskowanego przedsięwzięcia.

Mając powyższe na uwadze Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łomży orzekło jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

Stronie służy prawo wniesienia sprzeciwu od niniejszej decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łomży, w terminie 14 dni od daty jej otrzymania. Wpis sądowy od sprzeciwu wynosi 100 zł. Strona może zwrócić się do sądu o zwolnienie jej od kosztów sądowych i o przyznanie prawa pomocy, które obejmuje ustanowienie adwokata lub radcy prawnego.

Przewodniczący -

Członkowie: -

-

Otrzymują na adresy z akt sprawy:

1. Agnieszka Brzozowska
2. Tadeusz Brzozowski
3. Małgorzata Kamińska
4. Mariusz Kamiński
5. Wójt Gminy Nowe Piekuty
6. Pozostałe strony postępowania: Grażyna Zarzecka, Krzysztof Gołębiewski, Małgorzata Gołębiewska, Zbigniew Moczydłowski, Katarzyna Moczydłowska, Julia Przeździecka, Arkadiusz Sylwester Przeździecki, Kazimierz Łopiński, Halina Stanisława Jurkowska, Krzysztof Antoni Kropiewnicki, Ewa Kropiewnicka, Anna Borowska, Krzysztof Łapiński, Marcin Jabłoński,
poprzez ogłoszenie w BIP- w trybie art.49 kpa